

Υπόθεση C-377/21

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

21 Ιουνίου 2021

Αιτούν δικαστήριο:

Cour du travail de Mons (Βέλγιο)

Ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως περί παραπομπής:

15 Ιουνίου 2021

Εκκαλούσες, αρχικώς εναγόμενες:

Ville de Mons

Zone de secours Hainaut-Centre

Εφεσίβλητος, αρχικώς ενάγων:

RM

I. Αντικείμενο και στοιχεία της ένδικης διαφοράς

- 1 Ο RM προσελήφθη την 1η Απριλίου 2001 ως επαγγελματίας πυροσβέστης με καθεστώς πλήρους απασχόλησης στον Δήμο της Mons και ανέλαβε εκ νέου καθήκοντα υπό την ίδια ιδιότητα την 1η Ιανουαρίου 2015 στη ζώνη επεμβάσεως Hainaut-Centre, η οποία συστάθηκε με την αναδιάρθρωση των υπηρεσιών πυρόσβεσης. Από την 1η Ιανουαρίου 1982 έως την 31η Ιουλίου 2002 είχε εργαστεί ως εθελοντής πυροσβέστης με καθεστώς μερικής απασχόλησης στον Δήμο του Mouscron, ενώ είχε επίσης εργαστεί ως οδηγός ή φύλακας για ορισμένα χρονικά διαστήματα.
- 2 Ο Δήμος της Mons και στη συνέχεια η ζώνη επεμβάσεως Hainaut-Centre, δέχτηκαν να συμπεριλάβουν στον υπολογισμό της αρχαιότητάς του, αφενός, τις 811 ώρες εργασίας που πραγματικά παρείχε ως εθελοντής πυροσβέστης μερικής απασχόλησης, ήτοι 3 μήνες και 17 ημέρες, και, αφετέρου, υπολόγισαν, ως επαγγελματική πείρα, τον χρόνο προϋπηρεσίας του ως οδηγού ή ως φύλακα, με ανώτατο όριο τα έξι έτη.

- 3 Ο RM αμφισβητεί τον υπολογισμό αυτό και ζητεί να ληφθεί υπόψη η συνολική διάρκεια κατά την οποία εργάστηκε ως εθελοντής πυροσβέστης με μερική απασχόληση, από την 1η Ιανουαρίου 1982 έως την 31η Ιουλίου 2002, ήτοι για χρονική διάρκεια 20 ετών και 7 μηνών. Κατόπιν άκαρπης οχλήσεως στις 15 Απριλίου 2016, ο RM άσκησε, στις 23 Μαΐου 2016, αγωγή ενώπιον του tribunal du travail du Hainaut, division de Mons (πρωτοβάθμιου δικαστηρίου εργατικών διαφορών του Hainaut, τμήμα της Mons, Βέλγιο).
- 4 Με απόφαση της 25ης Φεβρουαρίου 2019, το tribunal du travail du Hainaut, division de Mons, προσδιόρισε, κατ' ουσίαν, την αρχαιότητα του RM σε 20 έτη και 7 μήνες, για την περίοδο από την 1η Φεβρουαρίου 1982 έως την 31η Ιουλίου 2002, διευκρινίζοντας ότι η περίοδος αυτή πρέπει να υπολογισθεί χωρίς να ληφθ υπόψη ο όγκος της πραγματικά παρασχεθείσας εργασίας και αφαιρουμένων των περιόδων που είχαν ήδη υπολογισθεί με άλλη βάση (έξι έτη εμπειρίας ως οδηγός βαρέος οχήματος και εμπειρία ως επαγγελματίας πυροσβέστης για το χρονικό διάστημα από την 1η Απριλίου 2001 έως την 31η Ιουλίου 2002). Εξάλλου, το δικαστήριο έκρινε παραγεγραμμένη την αξίωση αναδρομικής καταβολής των καθυστερούμενων αποδοχών πριν από την 15η Απριλίου 2011 (πέντε έτη πριν από την αποστολή της σχετικής όχλησης την 15η Απριλίου 2016).
- 5 Με δικόγραφα της 16ης και της 20ής Απριλίου 2020, ο Δήμος της Mons και η ζώνη επεμβάσεως Hainaut-Centre άσκησαν έφεση κατά της εν λόγω αποφάσεως.

2. Οι επίμαχες διατάξεις

A. *Το δίκαιο της Ένωσης*

Οδηγία 97/81/ΕΚ του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 1997 σχετικά με τη συμφωνία-πλαίσιο για την εργασία μερικής απασχόλησης που συνήφθη από την UNICE, το CEEP και την CES (στο εξής: Συμφωνία-πλαίσιο για την εργασία μερικής απασχόλησης)

- 6 Η ρήτρα 2, με τίτλο «Πεδίο εφαρμογής», ορίζει τα εξής:

«1. Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται για όλους τους εργαζόμενους με μερική απασχόληση, που έχουν σύμβαση ή σχέση εργασίας προσδιοριζόμενη από τη νομοθεσία, τις συλλογικές συμβάσεις ή πρακτικές που ισχύουν σε κάθε κράτος μέλος.»
- 7 Η ρήτρα 4, με τίτλο «Αρχή της μη διάκρισης», ορίζει τα εξής:

«1. Όσον αφορά τις συνθήκες απασχόλησης, οι εργαζόμενοι με μερική απασχόληση δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται με τρόπο λιγότερο ευνοϊκό απ' ό,τι οι συγκρίσιμοι εργαζόμενοι με πλήρη απασχόληση για το λόγο και μόνον ότι εργάζονται με μερική απασχόληση, εκτός και αν η διαφορετική τους μεταχείριση δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους.

2. Όπου κρίνεται αναγκαίο, εφαρμόζεται η αρχή pro rata temporis.
3. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας ρήτρας ορίζονται από τα κράτη μέλη και/ή τους κοινωνικούς εταίρους, λαμβανομένης υπόψη της ευρωπαϊκής νομοθεσίας και των εθνικών νομοθεσιών, συλλογικών συμβάσεων και πρακτικών.
4. Εφόσον δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους, τα κράτη μέλη, ύστερα από διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες, συλλογικές συμβάσεις και πρακτικές, και/ή οι κοινωνικοί εταίροι μπορούν, όπου κρίνεται αναγκαίο, να εξαρτούν την πρόσβαση σε συγκεκριμένες συνθήκες απασχόλησης από την περίοδο προϋπηρεσίας, το χρόνο που έχει εργαστεί και τα εισοδήματα του εργαζόμενου. Οι προϋποθέσεις πρόσβασης εργαζόμενων με μερική απασχόληση σε συγκεκριμένες συνθήκες εργασίας πρέπει να επανεξετάζονται περιοδικά, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της μη διάκρισης, όπως ορίζεται στη ρήτρα 4.1.»

B. Η βελγική νομοθεσία

Βασιλικό διάταγμα της 20ης Μαρτίου 2002, περί καθορισμού των γενικών διατάξεων σχετικά με την υπολογισμό των προγενέστερων υπηρεσιών που παρασχέθηκαν από εθελοντές - μέλη των δημόσιων υπηρεσιών πυρόσβεσης που προσλαμβάνονται ως επαγγελματίες - μέλη (τέθηκε σε ισχύ στις 9 Απριλίου 2002).

Το άρθρο 1 ορίζει ότι στους επαγγελματίες πυροσβέστες αναγνωρίζεται, για τον υπολογισμό των αποδοχών τους, προϋπηρεσία ισοδύναμη προς τον αριθμό των ετών υπηρεσίας που παρείχαν ως εθελοντές σε δημόσια πυροσβεστική υπηρεσία.

Βασιλικό διάταγμα της 2ας Ιουνίου 2006 για την τροποποίηση του βασιλικού διατάγματος της 20ής Μαρτίου 2002

Στο άρθρο 1 διευκρινίστηκε ρητώς ότι η ισοδυναμία αυτή εφαρμόζεται αυτεπαγγέλτως μόνον στο προσωπικό που προσελήφθη από τις 9 Απριλίου 2002 και ότι κάθε δημόσια πυροσβεστική υπηρεσία δύναται να την εφαρμόζει στο προσωπικό που προσελήφθη πριν από τις 9 Απριλίου 2002.

Κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης και αποδοχών του μη διδακτικού προσωπικού του Δήμου της Mons

- 8 Το άρθρο 13 ορίζει τα εξής:

«Η προϋπηρεσία που έχει αποκτήσει εθελοντής υπάλληλος της πυροσβεστικής υπηρεσίας δεν λαμβάνεται υπόψη σε περίπτωση διορισμού του εν λόγω υπαλλήλου στην υπηρεσία αυτή».
- 9 Το άρθρο 13bis (κατ' εφαρμογή του βασιλικού διατάγματος της 2ας Ιουνίου 2006 για την τροποποίηση του βασιλικού διατάγματος της 20ής Μαρτίου 2002, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω) ορίζει, κατ' ουσίαν:

Αρχής γενομένης από την 1η Ιουλίου 2007, αναγνωρίζεται στα επαγγελματικά μέλη της πυροσβεστικής υπηρεσίας, για τον υπολογισμό των αποδοχών τους, αρχαιότητα ισοδύναμη προς τον αριθμό των ετών υπηρεσίας που συμπληρώθηκαν με παροχή εθελοντικής εργασίας σε δημόσια πυροσβεστική υπηρεσία, ως ακολούθως:

1. για τους υπαλλήλους που εισήλθαν στην υπηρεσία πριν από τις 9 Απριλίου 2002: κατ' αναλογία προς την πραγματικά παρασχεθείσα εργασία (ετήσιος αριθμός ωρών πραγματικής απασχόλησης).
2. για τους υπαλλήλους που εισήλθαν στην υπηρεσία μετά από τις 9 Απριλίου 2002: δεν λαμβάνεται υπόψη ο όγκος της παρασχεθείσας εργασίας.

3. Επιχειρήματα των διαδίκων

A. *RM*

- 10 Ο RM υποστηρίζει ότι η περίοδος που συμπλήρωσε με την ιδιότητα του εθελοντή πυροσβέστη πρέπει να ληφθεί υπόψη στο σύνολό της και όχι κατ' αναλογία προς τη χρονική διάρκεια της παρασχεθείσας εργασίας. Ο συνυπολογισμός της περιόδου αυτής κατ' αναλογία προς τη διάρκεια της παρασχεθείσας εργασίας συνιστά αδικαιολόγητη διαφορετική μεταχείριση μεταξύ των εργαζομένων πλήρους απασχόλησης και των εργαζομένων μερικής απασχόλησης.
- 11 Κατά συνέπεια, η διάρκεια της δραστηριότητας του RM ως εθελοντή πυροσβέστη που πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό της αρχαιότητας, πρέπει να καλύπτει τη συνολική διάρκεια των 20 ετών και 7 μηνών που παρήλθαν κατά το χρονικό διάστημα από την 1η Ιανουαρίου 1982 έως την 31η Ιουλίου 2002.

B. *Οι εκκαλούσες*

- 12 Οι εκκαλούσες υποστηρίζουν ότι η αρχαιότητα του MR καθορίστηκε σύμφωνα με την εφαρμοστέα κανονιστική ρύθμιση, σε συνάρτηση με την ημερομηνία προσλήψεώς του ως επαγγελματία πυροσβέστη πλήρους απασχόλησης την 1η Απριλίου 2001. Το άρθρο 13bis του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και αποδοχών του μη διδακτικού προσωπικού του Δήμου της Mons προβλέπει ειδικότερα, αναφορικά με τους υπαλλήλους οι οποίοι προσελήφθησαν πριν από τις 9 Απριλίου 2002, ότι τα έτη που αυτοί συμπλήρωσαν παρέχοντας εργασία ως εθελοντές πυροσβέστες λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της προϋπηρεσίας κατ' αναλογία προς την πραγματικά παρασχεθείσα εργασία (ετήσιος αριθμός ωρών πραγματικής απασχόλησης).
- 13 Δεδομένου ότι ο MR υπάγεται πλέον σε καθεστώς πλήρους απασχόλησης, δεν δύναται να επικαλεστεί νομοθεσία αφορώσα τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης.

- 14 Επικουρικός, οι εκκαλούσες προτείνουν την υποβολή στο Δικαστήριο αιτήσεως για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως σχετικά με την ερμηνεία της συμφωνίας-πλαisiού για την εργασία μερικής απασχόλησης και, ειδικότερα, της ρήτρας 4 αυτής.

4. Εκτίμηση του cour du travail (δευτεροβάθμιου δικαστηρίου εργατικών διαφορών)

- 15 Το καθεστώς πλήρους απασχόλησης με το οποίο προσελήφθη ο RM ουδόλως τον εμποδίζει να επικαλεστεί νομοθεσία αφορώσα τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης, για την περίοδο κατά την οποία εργάστηκε με μερική απασχόληση, προκειμένου να προσδιοριστεί το μισθολογικό κλιμάκιο στο οποίο υπάγεται, ήτοι η αρχαιότητα που λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό του επιπέδου των αποδοχών που δικαιούται.
- 16 Οι εθελοντές πυροσβέστες emπίπτουν πράγματι στη συμφωνία-πλαίσιο για την εργασία μερικής απασχόλησης, σύμφωνα με τη ρήτρα 2 αυτής, καθόσον η σχέση εργασίας τους καθορίζεται από την εθνική νομοθεσία.
- 17 Ο καθορισμός του μισθολογικού κλιμακίου των εργαζομένων με μερική απασχόληση emπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4 της συμφωνίας-πλαisiού για την εργασία μερικής απασχόλησης, το οποίο αφορά τις συνθήκες απασχόλησης.
- 18 Εν πάση περιπτώσει, κρίνεται αναγκαίο να ερμηνευθεί η ρήτρα 4 της συμφωνίας-πλαisiού για την εργασία μερικής απασχόλησης.
- 19 Υπό τις συνθήκες αυτές, το cour du travail, κάνοντας δεκτό το επικουρικό αίτημα που υπέβαλαν οι εκκαλούσες, υποβάλλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα.

5. Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 20 Το cour du travail υποβάλλει το ακόλουθο ερώτημα:

Έχει η ρήτρα 4 της συμφωνίας-πλαisiού, η οποία τέθηκε σε εφαρμογή με την οδηγία 97/81/EK του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 1997, σχετικά με τη συμφωνία-πλαίσιο για την εργασία μερικής απασχόλησης που συνήφθη από την UNICE, το CEEP και την CES, την έννοια ότι δεν αντίκειται σε αυτή εθνική νομοθετική ρύθμιση, δυνάμει της οποίας, για τον υπολογισμό των αποδοχών των επαγγελματιών πυροσβεστών που προσλαμβάνονται με καθεστώς πλήρους απασχόλησης, λαμβάνεται υπόψη, για τους σκοπούς της υπαγωγής σε μισθολογικό κλιμάκιο, η εργασία που παρασχέθηκε υπό καθεστώς μερικής απασχόλησης, ανάλογα με τον όγκο εργασίας, ήτοι βάσει της διάρκειας της πραγματικά παρασχεθείσας εργασίας, σύμφωνα με την αρχή prorata temporis, και

όχι σε συνάρτηση με την χρονική περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας παρασχέθηκε η εργασία;

ΕΙΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ